

Nasze drzewa leśne

Fraxinus excelsior L. — jesion wyniosły (ang. common ash, European ash) Rodzina: Oleaceae — oliwkowate

OPIS

Duże drzewo mogące dorastać do 25-30, a nawet 40 m wysokości o szerokiej, dość luźnej i zwykle wysoko osadzonej koronie. Korowina na młodych pniach gładka, popielata, na starszych podłużnie spękana, ciemnoszara. Pędy grube, rozszerzone w węzłach, zielonkawoszare i matowe. Pąki czarne. Liście naprzeciwległe, nieparzystopierzaste, do 40 cm długości, 7-15-listkowe. Listki jajowatolancetowate, odwrotniejąwate lub lancetowate, na szczycie zaostrome, brzegiem karbowano-piłkowane. Liście bardzo późno się rozwijają, jesienią wcześniej opadają, bez przebarwiania się. Kwiaty różnopłciowe, bezokwiatowe, zebrane w wiechy. Owoce – jednonasienne orzeszki z wydłużonym skrzydełkiem.

CIEKAWOSTKI

Gatunek odporny na zanieczyszczenie powietrza oraz działanie silnych wiatrów. Często sadzony wzdłuż dróg. Jesion jest w Polsce bodaj najbardziej wartościowym gatunkiem użytkowym. Posiada cenne i twarde, a jednocześnie elastyczne drewno. Używano go do budowy nadwozi wagonów kolejowych, sprzętu sportowego (sanki, narty, kije hokejowe i bilardowe). Często bywa wykorzystywany do wyrobu mebli oraz oklein do mebli. Ponieważ drewno jest odporne na ścieranie, było wykorzystywane do wyrobu osi do wozów i klepek na podłogi. W mitologii jesion już od praczasów odgrywa znaczącą rolę. Druidzi przypisywali mu szczególną moc i władzę nad wodą; używali drewna jesionu do przywoływania deszczu lub aby poskromić niszczycielską siłę wody. W mitologii krajów Północy jesion uważany był za drzewo życia, które jak żywa kolumna przenika i łączy różne światy zmarłych, ludzi i bogów.

WYSTĘPOWANIE

Europa oraz południowo-zachodnia Azja. W górach do 1800 m n.p.m. (Pireneje). W Polsce na całym obszarze do wys. 800 m n.p.m. Siedliska żyzne i wilgotne. Gatunek lasotwórczy: na niżu w łęgach jesionowo-olszowych i wiązowo-jesionowych, na pogórzach w podgórskich łęgach jesionowych.

